

Ποια Αριστερά μπορεί να είναι αξιόμαχος αντίπαλος;

Το κεντρικό πολιτικό άρθρο του φύλλου 35 της εφημερίδας “Κόκκινο Νήμα” που κυκλοφορεί

Πόλεμος, πολυκρίση και κλιματική κρίση ορίζουν τις συντεταγμένες μιας ιστορικών διαστάσεων ολόπλευρης κρίσης του καπιταλισμού

Όταν ξεκινούσε ο πόλεμος με την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία, προβάλαμε τη θέση ότι είναι το προεlude ενός ακήρυκτου ιμπεριαλιστικού πολέμου. Η έκφραση «πόλεμος Ρωσίας-NATO δι’ αντιπροσώπου» είναι εντελώς ακατάλληλη για να εκφράσει την ουσία αυτού του πολέμου.

Η σύγκλιση και αλληλοδιείσδυση τριών δομικών κρίσεων

Πόλεμοι «δι’ αντιπροσώπων» υπήρξαν και άλλοι στις πρόσφατες δεκαετίες, αλλά κανένας δεν είχε τα χαρακτηριστικά του πολέμου στην Ουκρανία. Οι διαφορές δεν έγκεινται στην έκταση των καταστροφών ή στον αριθμό των θυμάτων, αλλά σε τρεις θεμελιώδεις παραμέτρους:

Πρώτο, ότι αυτός ο πόλεμος ξεσπά στην ιστορική συγκυρία που έχει ανοίξει ευθέως και με άμεσο τρόπο ο αγώνας για την ηγεμονία στο ιμπεριαλιστικό στρατόπεδο ανάμεσα στις ΗΠΑ (και τους συμμάχους τους) και την Κίνα (και τους συμμάχους της, εν προκειμένω τη Ρωσία). Αυτό το δεδομένο δεν υπήρχε την εποχή των πολέμων στη Γιουγκοσλαβία, του Ιράκ και του Αφγανιστάν. Πάντα κάποιες δυνάμεις εύχονταν ή ήλπιζαν να επωφεληθούν από μια ήττα των ΗΠΑ σε κείνους τους «πολέμους δι’ αντιπροσώπων», που τα συμφέροντά τους εξυπηρετούνταν καλύτερα από μια νίκη του Ιράκ ή του Αφγανιστάν, αλλά δεν υπήρχε ακόμη ο υποψήφιος

νέος ηγεμόνας που αμφισβητούσε τα σκήπτρα του παλιού. Έτσι, στην πράξη, δεν επρόκειτο καν για πολέμους «δι' αντιπροσώπων», διότι το Ιράκ και το Αφγανιστάν δεν ήταν, στην πράξη, αντιπρόσωποι κανενός! Κανένας δεν είχε τη δύναμη -και γι' αυτό ούτε τη βούληση- να τους υποστηρίξει πραγματικά στον πόλεμο καθ'αυτόν. Με δηλώσεις, διπλωματικές διαφοροποιήσεις, ευχές και έκφραση συμπάθειας κανένας δεν νιώθει ούτε είναι στην πράξη «αντιπρόσωπος» κανενός. Εκείνοι οι πόλεμοι ήταν, λοιπόν, μονομερείς ιμπεριαλιστικές εκστρατείες του παλιού ηγεμόνα σε συγκυρίες που η ηγεμονία του ήταν ακόμη αδιαμφισβήτητη.

Δεύτερο, μετά την κρίση του 2008, εκτός από τον ανταγωνισμό για την ιμπεριαλιστική πρωτοκαθεδρία μεταξύ ΗΠΑ και Κίνας, έχουμε και μια δεύτερη θεμελιώδη μεταβολή στην ιστορική συγκυρία: Ο καπιταλισμός εισήλθε σε μακρύ καθοδικό κύμα, από το οποίο δεν έχει βρει ακόμη την πόρτα της εξόδου.

Τρίτο, στα χρόνια μετά το 2008 και μέχρι σήμερα ωριμάζει μέχρι το «σημείο βρασμού» μια άλλη κρίση: η κλιματική. Είναι κι αυτή καπιταλιστική κρίση, που οφείλεται στο γεγονός ότι ο καπιταλισμός λεηλάτησε επί αιώνες, με κριτήριο το κέρδος, τόσο ασύστολα τους φυσικούς πόρους, ώστε αυτοί να οδηγούνται σε εξάντληση και να γίνεται άμεσος ο κίνδυνος για τη ζωή πάνω στον πλανήτη.

Πρόκειται για ιστορική συνάντηση τριών κρίσεων με διαφορετικά χαρακτηριστικά και χρόνους ωρίμανσης: Οι δομικές οικονομικές κρίσεις έχουν τον πιο σύντομο κύκλο: 1929 – 1972 – 2008. Οι κρίσεις ηγεμονίας στο ιμπεριαλιστικό στρατόπεδο λίγο μεγαλύτερο: μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, η νέα κρίση ηγεμονίας χρειάστηκε πάνω από μισό αιώνα για να ωριμάσει. Η κλιματική κρίση δεν έχει κύκλους εμφάνισης και επανεμφάνισης: ωριμάζει στον πολύ μακρύ ιστορικό χρόνο – οι συγκρίσεις για την αύξηση τη μέσης επιφανειακής θερμοκρασίας της ατμόσφαιρας γίνονται με την προβιομηχανική εποχή. Το ιστορικό γεγονός είναι ότι κυοφορούνταν για αιώνες και ωρίμασε τώρα, σε αυτή την ιστορική συγκυρία.

Η μοναδικότητα της ιστορικής συγκυρίας έγκειται στο γεγονός ότι συγκλίνουν στον ιστορικό χρόνο της μεσοπρόθεσμης συγκυρίας, αυτής που μετριέται με 2 ή 3 δεκαετίες, τρεις δομικές κρίσεις. Και όχι μόνο συγκλίνουν, αλλά διαπλέκονται, αλληλοδιεισδύουν και παράγουν πάμπολλα «υβρίδια», δηλαδή τις πάμπολλες, δευτερεύουσας και τριτεύουσας σημασίας (με την έννοια ότι είναι παράγωγες) πλευρές της συνολικής κρίσης. Αυτή την πραγματικότητα προσπαθεί να αποδώσει ο όρος που έχει επικρατήσει στην πολιτική και δημοσιογραφική διάλεκτο: πολυκρίση. Όρος βέβαια που προσπαθεί να περιγράψει τα συμπτώματα, και μάλιστα ούτε όλα ούτε σε κάποιο βάθος.

Από την άλλη, ο όρος που αντλείται από την παράδοση της Αριστεράς, «ολόπλευρη κρίση», δεν μπορεί επίσης να έχει φιλοδοξίες να αποδώσει το περιεχόμενο της τωρινής καπιταλιστικής κρίσης.

Στο πεδίο σύγκλισης των τριών δομικών κρίσεων (κρίση ηγεμονίας στο ιμπεριαλιστικό στρατόπεδο, κρίση οικονομική, κρίση κλιματική) γεννιέται μια βαθιά, ιστορικών διαστάσεων κρίση του καπιταλισμού. Η αδυναμία απαντήσεων που να οδηγούν σε έξοδο από την κρίση, της προσδίδει έντονα παρακμιακά χαρακτηριστικά και ωθεί σε σπασμωδικές προσπάθειες διαχείρισης των συμπτωμάτων της με κλιμακούμενη πολιτική απολυταρχία και σκληρές εκδοχές ρατσισμού, εθνικισμού, ανορθολογισμού. Είναι όλα αυτά που βιώνουμε – και οι αιτίες τους, που έχει τεράστια σημασία να αναγνωρίσουμε.

Ξαναγυρνώντας στον πόλεμο και υπό το πρίσμα όσων έχουν ως τώρα ειπωθεί, ούτε η γενοκτονική επιχείρηση του Ισραήλ στη Γάζα είναι απλώς ένα ακόμη επεισόδιο του «Παλαιστινιακού». Η επίθεση της Χαμάς από την οποία ξεκίνησαν όλα, υπηρετούσε εξ αρχής -μεταξύ άλλων- τη διάχυση της αντιπαράθεσης ώστε να αφυπνιστούν οι αραβικές μάζες αλλά και να μετατραπεί η σύγκρουση σε περιφερειακή υπονομεύοντας τα διπλωματικά και οικονομικά σχέδια των ΗΠΑ στην περιοχή. Είναι όμως η συγκυρία της κρίσης ηγεμονίας στο ιμπεριαλιστικό στρατόπεδο που επιτρέπει τέτοια στοχοθεσία – η οποία μάλιστα αποδεικνύεται

πετυχημένη.

Ο πόλεμος στην Ουκρανία, από την άλλη, αποδεικνύει δύο πράγματα: α) Ότι η Ρωσία δεν είναι ούτε Ιράκ ούτε Αφγανιστάν (ώστε να μπορούμε να χαρακτηρίσουμε τον πόλεμο πόλεμο του ΝΑΤΟ για τον διαμελισμό της Ρωσίας), όχι μόνο λόγω οικονομικού μεγέθους αλλά και για επειδή αποτελεί πυρηνική υπερδύναμη, αλλά και διότι διαθέτει πολλούς και σημαντικούς συμμάχους, όχι στα λόγια αλλά στην πράξη. β) Ότι η Ρωσία δεν θα άντεχε αυτόν τον πόλεμο χωρίς την αμέριστη διπλωματική και στρατιωτική βοήθεια από την Κίνα, τη Βόρεια Κορέα, το Ιράν κ.λπ., αλλά και την οικονομική στο θεμελιώδες ζήτημα των οικονομικών κυρώσεων στα ενεργειακά προϊόντα χωρίς την άμεση ή έμμεση βοήθεια πολύ περισσότερων. Και αυτή η βοήθεια δεν θα υπήρχε αν δεν ήμασταν σε μια περίοδο που αντικείμενο του ιμπεριαλιστικού ανταγωνισμού είναι οι κορυφές της ιμπεριαλιστικής πυραμίδας κι όχι απλώς συμφέροντα περιφερειακής κλίμακας. Το γεγονός πάντως ότι στην Ουκρανία έχουμε ένα επεισόδιο ιμπεριαλιστικού πολέμου αποδεικνύεται μεταξύ άλλων από το γεγονός ότι ο στρατιωτικός συσχετισμός δύναμης και οι μεταπτώσεις του δεν αρκούν για να υπάρξει διάθεση συμβιβασμού. Ο πόλεμος διαρκεί διότι είναι ασυμβίβαστα τα αντιπαρατιθέμενα ιμπεριαλιστικά συμφέροντα όχι ειδικά στην Ουκρανία, αλλά στον πόλεμο των παγκόσμιων συσχετισμών.

Είμαστε λοιπόν ήδη στην αρχή του κύκλου του ιμπεριαλιστικού πολέμου, που για την ώρα είναι περιφερειακής εμβέλειας, αλλά όπως όλα τα στοιχεία δείχνουν, μάλλον κλιμακώνεται και διευρύνεται παρά αποκλιμακώνεται.

Πώς ξεπερνά ο καπιταλισμός τις κρίσεις του;

Η απάντηση είναι γνωστή και δεν αλλάζει: με καταστροφές, σε τέτοια κλίμακα ώστε να δημιουργούνται οι όροι για μια δυναμική επανεκκίνηση. Είναι κρίσιμο ερώτημα που ζητεί επιτακτικά απάντηση αν ο καπιταλισμός έχει σχέδιο ή δυνατότητες εξόδου

από την ιστορικών διαστάσεων κρίση του. Αυτό που αυτή τη στιγμή μπορούμε να πούμε είναι ότι σχέδιο δεν υπάρχει: Το νεοφιλελεύθερο μοντέλο συσσώρευσης είναι σε κρίση – και απάντηση στην κρίση του δεν υπάρχει. Στο ζήτημα του ιμπεριαλιστικού ανταγωνισμού, είναι γνωστό ότι η απάντηση είναι... ο πόλεμος – και οι καταστροφές του. Όσο για την κλιματική αλλαγή, εκεί η ουσιαστική απάντηση είναι δομικά αντίθετη με τη φύση του καπιταλισμού.

Δεν είναι λοιπόν τυχαίο ότι ζούμε την κατά Γκράμσι «εποχή των τεράτων»: η σύγκλιση των τριών δομικών κρίσεων και οι τρομερές συνέπειες και περιπλοκές που γεννούν σε συνδυασμό με την ανυπαρξία ηγεμονικού σχεδίου από την πλευρά του καπιταλισμού σημαίνουν αναπόφευκτα ότι είμαστε σε περίοδο επιδεινούμενων καταστροφών. Από τους πολέμους, την κλιμακούμενη λιτότητα, την ακρίβεια, τη διάλυση των εργασιακών σχέσεων και του κοινωνικού κράτους, τα διαρκώς εντεινόμενα ακραία καιρικά φαινόμενα.

Οι μεγάλοι κίνδυνοι, που εκφράζουν την πλευρά της βαρβαρότητας στο γνωστό δίλημμα «σοσιαλισμός ή βαρβαρότητα» είναι τέσσερις:

α) Να συνεχίζονται και κλιμακώνονται οι ποικίλες καταστροφές σε βάρος του φυσικού περιβάλλοντος, της εργατικής τάξης και των αδύναμων (σε κάθε χώρα και παγκόσμια) και να αναπτύσσονται παράλληλα η πολιτική απολυταρχία, ο ανορθολογισμός, ο ρατσισμός, η ακροδεξιά και ο φασισμός, μαζί με όλο και μεγαλύτερες δόσεις κτηνωδίας και αμοραλισμού. Σε χαμηλή (ακόμη) ένταση, είναι αυτό ακριβώς που ζούμε ήδη.

β) Ο πόλεμος να πάρει το προβάδισμα, να γίνει η «πρώτη ταχύτητα» των εξελίξεων και το πεδίο του «μεγάλου ξεκαθαρίσματος», με εφιαλτικές πιθανά συνέπειες.

γ) Η κρίση να συνεχίζεται και να περιπλέκεται αδιέξοδα και να αναδειχθεί σε πρώτη ταχύτητα των εξελίξεων η κλιματική κρίση. Ο χρονικός ορίζοντας για να περάσουμε το σημείο των μη αντιστρεπτών και ανεξέλεγκτων εξελίξεων είναι τόσο κοντά, όταν

το 2023 η μέση επιφανειακή θερμοκρασία της ατμόσφαιρας προσέγγισε όριο του 1,5° C που είχε τεθεί για το... 2050, κυμαινόμενη στην περιοχή 1,4-1,48° C.

Όλα αυτά είναι σαφείς και ορατοί κίνδυνοι για όσο ο άλλος πόλος του ιστορικού διλήμματος, ο σοσιαλισμός, είναι από αδύναμος έως ανύπαρκτος στο πεδίο της αντιπαράθεσης.

Η στρατηγική, το πρόγραμμα, το κόμμα

Όλο το πρόβλημα λοιπόν συνοψίζεται στο εξής καίριο ερώτημα: πώς ο σοσιαλισμός μπορεί να γίνει ξανά αξιόπιστη και αξιόμαχη εναλλακτική. Το οποίο εξειδικεύεται στα ερωτήματα «τι Αριστερά χρειαζόμαστε» και «τι κόμμα χρειαζόμαστε».

Πριν επιχειρήσουμε μια απάντηση, πρέπει να πάρουμε υπόψη μας και έναν ακόμη κρίσιμο παράγοντα, τον παράγοντα του χρόνου. Η σύγκλιση των τριών δομικών κρίσεων στο πεδίο μιας ιστορικών διαστάσεων κρίσης του καπιταλισμού έχει συνέπειες και στο ζήτημα του χρόνου. Ο ιστορικός χρόνος συμπυκνώνεται ξανά, καθώς καμία από τις τρεις κρίσεις, επομένως και ο συνδυασμός τους σε συνολική κρίση, δεν μπορεί να μείνει εκκρεμής για πολύ. Στον ορίζοντα των επόμενων 2-3 δεκαετιών θα παιχτούν οι τύχες της ανθρωπότητας και το προς τα πού θα βαδίσει και θα εξελιχτεί. Δεν υπάρχει λοιπόν χρόνος για να σπαταληθεί. Όσον αφορά τις απαντήσεις, η συγκυρία εγκαθιστά την απαίτηση «εδώ και τώρα».

Αν έτσι έχουν τα πράγματα, τότε υπάρχουν κάποιες προφανείς συνεπαγωγές:

- Σε μια τέτοια ιστορική συγκυρία η ανάγκη της στρατηγικής επανέρχεται πελώρια, αξονική, θεμελιώδης. Αριστερά που ζει στο μικροσύμπαν της τακτικής και των τακτικισμών, που δεν εξασφαλίζουν καν αξιοπρεπώς τη διατήρηση των δυνάμεών της, που ζει με τις «μικροσκοπικές σκοτούρες» του μεροδούλι-μερορφάι, δεν μπορεί να υπάρξει και πολύ περισσότερο να αναχθεί σε αξιόμαχο αντίπαλο του συστήματος. Ασφαλώς η τακτική είναι

απαραίτητη, αλλά χρειαζόμαστε τακτική/ές που να εκπροσωπεί στο επίπεδο της καθημερινής πολιτικής και της κάθε φορά τρέχουσας συγκυρίας μια σαφή σοσιαλιστική στρατηγική.

- Η μόνη στρατηγική που μπορούμε να διανοηθούμε σε μια τέτοια ιστορική συγκυρία είναι η αντικαπιταλιστική-σοσιαλιστική στρατηγική. Δεν υπάρχει πλέον ο παραμικρός «χώρος» για φιλολαϊκό μεταρρυθμισμό. Οι δυνάμεις της σοσιαλδημοκρατίας, των μαζικών σταλινικών ΚΚ και του ευρωκομμουνισμού που τον εκπροσώπησαν, έχουν συντριβεί. Στη θέση της παλιάς σοσιαλδημοκρατίας, που κατέρρευσε παντού στην Ευρώπη, αναδύθηκε στην καλύτερη περίπτωση η κεντροαριστερά, αλλά πλέον κυριαρχεί το αστικό κέντρο ή και το ακραίο κέντρο. Ακόμη και η κεντροαριστερά είναι είδος υπό εξαφάνιση που επιβιώνει ακόμη με εμβέλεια κυβερνητικής δύναμης μόνο στην Ιβηρική χερσόνησο. Η μόνη εκδοχή αριστερής σοσιαλδημοκρατίας που επιβιώνει από την «ανθρωπιστική καταστροφή» είναι η Ανυπότακτη Γαλλία με επικεφαλής τον Ζαν-Λυκ Μελανσόν. Δεν είναι τυχαίο: Η μόνη σοσιαλδημοκρατία που μπορεί να υπάρξει, είναι αυτή που θα διατηρεί κάποια στοιχεία «ανυπακοής» στο σύστημα. Ή, όπως έχει ειπωθεί, «ακόμη και για να είσαι σήμερα στοιχειωδώς αξιοπρεπής σοσιαλδημοκράτης, πρέπει να είσαι αρκετά λενινιστής»...

Το παράδειγμα της Ελλάδας, με την εκλογική – πολιτική κατάρρευση του ΣΥΡΙΖΑ και την εν συνεχεία «επιθετική εξαγορά» της ηγεσίας του από τον Κασσελάκη και την ολοκληρωτική μετατόπισή του στο αστικό κέντρο, αλλά και η εξωκοινοβουλευτική πολιτική εμβέλεια του ΜΕΡΑ25 και της Νέας Αριστεράς είναι πολύ εύγλωττα γεγονότα για την «ασφυξία πολιτικού χώρου» από την οποία κατατρύχεται η συμβιβασμένη ή ψευδεπίγραφα – αναξιόπιστα ριζοσπαστική σοσιαλδημοκρατία.

- Η πάλη ενάντια στον καπιταλισμό σε ιστορική κρίση πρέπει να γίνει κάτω από τη σημαία αντικαπιταλιστικού-σοσιαλιστικού προγράμματος. Ο καπιταλισμός της κρίσης δεν έχει χώρο ούτε για τα θεμελιώδη θέσφατα της μεταπολεμικής αστικής δημοκρατίας, πολύ περισσότερο για ρεφορμισμό/φιλολαϊκό μεταρρυθμισμό.

- Η καρδιά της αντικαπιταλιστικής-επαναστατικής στρατηγικής ωστόσο είναι ο χαρακτήρας της Αριστεράς και του κόμματος που πρέπει να οικοδομήσουμε. Χρειαζόμαστε μαζικό/ά αντικαπιταλιστικό-επαναστατικό κόμμα/κόμματα. Και όπως μάθαμε από την εμπειρία του επαναστατικού κύματος του περασμένου αιώνα, τέτοια κόμματα δεν φτιάχνονται ad hoc για τις ανάγκες της στιγμής, αλλά προετοιμάζονται πριν γίνουν εντελώς απαραίτητα για τα μεγάλα τεστ των εξεγέρσεων και των επαναστάσεων. Το 2015 αποδείχθηκε ότι ο ΣΥΡΙΖΑ ήταν όχι απλώς ένα κόμμα που έκανε λάθη, αλλά ένα «λάθος κόμμα». Το να προσπαθούμε να ζεστάνουμε ξανά την ίδια πολιτική «σούπα» σχεδόν μία δεκαετία μετά και ενώ η κρίση του καπιταλισμού έχει εμβαθυνθεί και τα περιθώρια «ανοχών» του έχουν εξαντληθεί, μόνο προϊόν πολιτικής απελπισίας ή απολίτικων τακτικισμών του ποδαριού μπορεί να είναι. Επιπλέον, είναι και αυτοκτονική, διότι η πολιτική δυναμική της κεντρίας σοσιαλδημοκρατίας τύπου ΜΕΡΑ25 και Νέας Αριστεράς έχει καθηλωθεί σε εξωκοινοβουλευτικά επίπεδα.

Μια νέα πολιτική συγκυρία

Βεβαίως, στην ερώτηση «τι κόμμα χρειαζόμαστε» και χωρίς τη συνδρομή του ορού της αλήθειας, σύμπασα η αντικαπιταλιστικής αριστερά θα απαντήσει «κόμμα αντικαπιταλιστικό – επαναστατικό». Στη συνέχεια όμως πολλοί είναι αυτοί που αποθέτουν αυτή τους την απάντηση στο εικονοστάσι των αριστερών αξιών, ενώ στην πραγματική ζωή συμμαχούν ή προσανατολίζουν την παρέμβασή τους στην εξωκοινοβουλευτική σοσιαλδημοκρατία του ΜΕΡΑ25 ή της Νέας Αριστεράς. Αυτός λοιπόν είναι ο δρόμος για τη οικοδόμηση... μαζικού αντικαπιταλιστικού κόμματος; Ή μήπως απλώς πρόκειται για την «ελπίδα της απελπισίας» να δυναμώσει κάπως εκλογικά κάποιου τύπου σοσιαλδημοκρατικός ρεφορμισμός για να αναζωογονηθούμε κι εμείς από τη θέρμη του καθώς θα συμπορευόμαστε μαζί του;

Δυστυχώς στην αντικαπιταλιστική Αριστερά δεν έχει συνειδητοποιηθεί η σημασία και το βάθος των πρόσφατων

πολιτικών εξελίξεων και διεργασιών. Αυτές δεν είναι προϊόν λάθος πολιτικών τακτικών ή επιλογών του Τσίπρα ή του Βαρουφάκη, αλλά προϊόν της «ασφυξίας χώρου» για τον σοσιαλδημοκρατικό ρεφορμισμό -και κάθε ρεφορμισμό- που δημιουργούν οι τρομακτικές πιέσεις του καπιταλισμού σε ιστορική κρίση. Οι μόνοι πολιτικοί χώροι που απομένουν «σχετικοί με το θέμα», δηλαδή σε καταρχήν προγραμματική, πολιτική και οργανωτική επαφή με τις απαιτήσεις της πάλης ενάντια σε αυτόν τον καπιταλισμό είναι το η αντικαπιταλιστική Αριστερά και το ΚΚΕ. Το δεύτερο εκπροσωπεί έναν ιδιότυπο ρεφορμισμό κομμουνιστικών αναφορών αλλά επί της ουσίας πολύ συντηρητικό και στην πράξη καθόλου αντισυστημικό. Η ανάπτυξη της εκλογικής του δυναμικής το θέτει προ πολιτικών καθηκόντων μαζικής ηγεσίας, στα οποία δεν μπορεί να ανταποκριθεί. Τα αδιέξοδα και η κρίση αυτού του ρεφορμισμού είναι μπροστά.

Σε αυτό το πλαίσιο, η αντικαπιταλιστική αριστερά βρίσκεται μπροστά στη δική της ιστορική ευκαιρία. Από τον χώρο αυτόν μπορεί και πρέπει να ξεπηδήσει το διπλό εγχείρημα της οικοδόμησης μαζικού αντικαπιταλιστικού μετώπου και ταυτόχρονα μαζικής επαναστατικής οργάνωσης.

**Η ταξική διάσταση του
μεταναστευτικού και η Αριστερά**
συνέντευξη του Αποστόλη Καψάλη, σελ. 4-5

ΚΟΚΚΙΝΟ νήμα

**Ίμια 1996: Το χρονικό
των γεγονότων
και τα συμπεράσματα**
Β. Λιγάσης, σελ. 6-7

Πόλεμος, οικονομική κρίση, κλιματική κρίση:

Σοσιαλισμός ή βαρβαρότητα!

**Αργεντινή: Ο Μιλέι η
θεραπεία-σοκ και τα βαριά
καθήκοντα της Αριστεράς**
Μ. Αυγουστάτος, σελ. 12-13

**Γάμος και τεκνοθεσία
για ομόφυλα ζευγάρια**
Ελ. Αναστασιάδου, σελ. 14-15

